C/2026/3239

2.7.2026 г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет

Предложение за регламент на Съвета за създаване на Програма за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода 2028—2032 г. в допълнение към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за осигуряване на приноса на Общността към проекта ITER, и за отмяна на Регламент (Евратом) 2025/1304

(COM(2025) 594 final — 2025/0594 (NLE)

(C/2026/3239)

Докладчик: **Alena MASTANTUONO**

Съветник	Tellervo KYLÄ-HARAKKA-RUONALA (за докладчика от I група)
Законодателна процедура	EU Law Tracker
Искане за консултация	Съвет на Европейския съюз, 24.9.2025 г.
Правно основание	Член 40 от Договора за Евратом
Документи на Европейската комисия	COM (2025) 594 final Обобщение на COM(2025) 594
Компетентна секция	Секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“
Приемане от секцията	9.3.2026 г.
Приемане на пленарна сесия	18.3.2026 г.
Пленарна сесия №	604
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	209/1/5

1. ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ (ЕИСК)

1.1. **приветства** предложената Програма за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода 2028—2032 г. („Програмата“) и подчертава многостранната ѝ роля за насърчаване на конкурентоспособността, сигурността и устойчивостта; за тази цел подчертава необходимостта да се гарантира адекватно финансиране на Програмата и да се разшири целият набор от инвестиции — от основни научни изследвания до пълномащабно разгръщане;

1.2. **счита**, че в допълнение към финансирането от ЕС е необходимо да се увеличи финансирането на държавите членки и да се използва частно финансиране; призовава за подходящо финансиране за дружества от всякакви размери и за ангажирането на редица участници в партньорства за сътрудничество и трансгранични партньорства в сферата на научните изследвания и иновациите, като по този начин се засили конкурентоспособността на европейските промишлени екосистеми и икономическата сигурност на ЕС;

1.3. **отбелязва** значението на международното сътрудничество в разработването на нови технологии и решения, като същевременно се признава необходимостта от подходящ оценка и управление на риска, за да се гарантира изключването на трети страни, които не отговарят на общите основани на ценности критерии и критерии за сигурност на Програмата, и че в сътрудничеството се предпазват икономическите интереси и интересите в областта на сигурността на ЕС, включително от гледна точка на финансовите аспекти и използването на резултати;

1.4. **счита** разработването на енергия от ядрен синтез за ключово перо за финансиране в рамките на Програмата и смята, че е важно да се подкрепи ролята на ЕС в ITER с цел укрепване на европейската екосистема на енергията от ядрен синтез в световен мащаб и ускоряване на навлизането на пазара и разгръщането на енергия от ядрен синтез в ЕС;

1.5. **подчертава** необходимостта от подходящо финансиране за разработването на други ядрени технологии в енергийния сектор, включително малки и усъвършенствани модулни реактори, горива и материали от ново поколение и безопасни решения за управлението на радиоактивни отпадъци и отработено гориво със специален акцент върху ядрения горивен цикъл;

1.6. **насърчава** съсредоточаването на ресурси върху разработването и използването на ядрени технологии за несвързани с енергетиката цели, като например приложения в сектора на медицината, космическото пространство, селското стопанство и промишлеността; счита предотвратяването на риска, подготвеността за рискове и защитата на хората и околната среда от рискове за безопасността и сигурността за междусекторни цели на Програмата и призовава за повишаване на осведомеността за ядрените въпроси чрез комуникация и взаимодействие с представителите на гражданското общество;

1.7. **призовава за** надлежни инвестиции в развитието на умения и компетентности в ядрената област с цел гарантиране на наличността както на таланти от световна класа, така и на квалифицирана работна сила; за тази цел насърчава интегрирането на ядрените въпроси в образованието на всички нива и засилване на популярността на професиите в областта на ядрената енергетика, като същевременно се засилва трансграничната мобилност и създаването на мрежи чрез инфраструктура за научни изследвания и технологии на високо равнище;

1.8. **се застъпва за** прилагане, във всички административни елементи на Програмата и на всички етапи от процедурите на кандидатстване и възлагане, на подхода на опростяване от гледна точка на бенефициерите и призовава процедурите и работните програми да бъдат направени леснодостъпни за всички потенциални бенефициери, включително МСП;

1.9. **подчертава** необходимостта от създаване на силно полезно взаимодействие между Програмата, Европейския фонд за конкурентоспособност (ЕФК), „Хоризонт Европа“ и други съответни фондове и програми на ЕС, включително като се следва ориентираният към резултатите подход, като същевременно се вземат под внимание спецификите на екосистемата и се зачита принципът на технологична неутралност.

2. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Хоризонтални аргументи

2.1. Становището на ЕС е последното от поредица от становища на ЕИСК относно програмите за научни изследвания и обучение на Евратом, като последно приетите преди него становища са тези по програмата за 2021—2025 г. ([1]) и 2026—2027 г ([2]).

2.2. Освен това ЕИСК наскоро прие няколко други становища в сферата на ядрената енергетика, както е посочено в съответните параграфи по-долу. Освен това ЕИСК допринася за подготовката на новата Многогодишна финансова рамка (МФФ) с няколко становища, включително относно ЕФК ([3]) и „Хоризонт Европа“ ([4]), които са от най-голямо значение по отношение на Програмата.

Аргументи в подкрепа на препоръка 1.1 — (Програмата)

2.3. Програмата е част от пакета на следващата Многогодишна финансова рамка (МФР) и допринася за няколко приоритета на ЕС, включително конкурентоспособност и всеобхватна сигурност („всеобхватна“ включва различните измерения на сигурността). Специфичните цели на Програмата, свързани с насочването на научните изследвания към безопасни и иновативни ядрени технологии и гарантиране на свързаните умения и таланти в ЕС, са добре обосновани. За да се постигнат всички цели на Програмата, е необходимо да се гарантира, че финансовият ѝ пакет ще бъде адекватен за нейното прилагане.

([1]) ОВ C, C/2019/110, 22.3.2019 г.
([2]) ОВ C, C/2025/2968, 16.6.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2968/oj.
([3]) ОВ C, C/2026/873, 27.2.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/873/oj.
([4]) Становище на ЕИСК относно „Хоризонт Европа“ (ОВ C, C/2026/1973, 28.4.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1973/oj).

2.4. Същевременно е важно да се потърсят полезни взаимодействия с други свързани фондове и програми на ЕС (вж. препоръка 1.9), за да се гарантират подходящи инвестиции на всички различни инвестиционни етапи — от основни научни изследвания до иновации и пълномащабно разгръщане.

2.5. Необходимо е и сътрудничество с други фондове от гледна точка на ресурсите, като се има предвид, че примерният финансов пакет на Програмата е 6,7 милиарда евро за пет години, което отговаря на по-малко от 6 % от пакета за „Хоризонт Европа“ и по-малко от 4 % от ЕФК за седем години.

Аргументи в подкрепа на препоръка 1.2 (вътрешно сътрудничество)

2.6. Като се имат предвид значителните потребности от инвестиции в областта на Програмата, е необходимо също да се положат повече усилия на равнището на държавата членка в допълнение към финансирането от ЕС. Необходимостта да се отговори на геополитическите, геоикономическите и екологичните предизвикателства прави наложително държавите членки да засилят инвестициите си в научни изследвания и иновации, както и в обща и ядрена наука и технологии.

2.7. За тази цел е важно да се използва и частно финансиране, както и да се ангажират публични и частни участници в партньорства за сътрудничество в сферата на научните изследвания и иновациите и на трансгранични партньорства в тази сфера, които включват предприятия, научноизследователски институции, университети и други заинтересовани страни. Освен големите дружества, които преобладават в тази пазарна среда, иновативните стартиращи предприятия могат да дадат ценен принос за развитието и внедряването на ядрени технологии в няколко части от веригите за създаване на стойност. Гъвкавите и трансгранични партньорства са от ключово значение за подобряване на европейските промишлени екосистеми и следователно за цялостната конкурентоспособност и икономическа сигурност на ЕС.

2.8. Силният технологичен капацитет е все по-важен аспект при определянето на глобалното влияние и сила. Общността за ядрени изследвания до голяма степен се състои от големи дружества и публични организации. Следователно е изключително важно да се гарантират достатъчни ресурси за големите участници и да се стимулират усилията им в областта на научноизследователската и развойна дейност (НИРД). Същевременно е важно да се засили ролята на по-малките предприятия, като например иновативните стартиращи предприятия. За тази цел максималният процент на финансиране следва да бъде определен до 100 % за дружества от всякакъв мащаб на етапа на оценка на въздействието върху ядрената енергия (RIA) и до 100 % за МСП и до 70 % за големи дружества в областта на ИИ.

Аргументи в подкрепа на препоръка 1.3 (международно сътрудничество)

2.9. За разработване на нови технологии и решения са нужни значителни ресурси, което не е възможно без международно сътрудничество. Следователно е необходимо сътрудничество с трети страни, за да може ЕС да развие своя капацитет и глобална роля в ядрената област.

2.10. От друга страна, рисковете, свързани със сътрудничеството с трети страни, трябва да бъдат адекватно оценявани и управлявани. Трябва да се гарантира, че в сътрудничеството се спазват икономическите интереси на ЕС от гледна точка на вноските и ползите. От решаващо значение е също така да се защити икономическата сигурност на ЕС — от доставките на суровини до защитата на правата върху интелектуалната собственост.

2.11. В допълнение към условията за защита на преките икономически и стратегически интереси на ЕС предложените критерии за участие на трети държави в Програмата включват и общи критерии, основани на ценности. Те следва да се прилагат стриктно и да изключват държави, които не отговарят на тези критерии или нарушават международните принципи на мира и сигурността.

Аргументи в подкрепа на препоръка 1.4 (енергия от термоядрен синтез)

2.12. Предвид значителните възможности, които предоставя термоядрената енергия, е от ключово значение да се отдели достатъчно финансиране за нейното развитие. За да се преодолеят научните, технологичните и пазарните пречки, които възпрепятстват нейното развитие и внедряване, на всички инвестиционни етапи следва да се гледа като на едно цяло — от изследванията през пилотните проекти до пълномащабната експлоатация и внедряване, включително необходимата инфраструктура. Предстоящото съобщение на Комисията относно стратегията на ЕС за термоядрен синтез следва да осигури всеобхватна рамка за тази цел.

2.13. Предлага се значителен дял от бюджета на Програмата (4 милиарда евро) да бъде разпределен за приноса на ЕС към проекта ITER. Това е оправдано, предвид необходимостта от ускоряване на навлизането на пазара на енергията от термоядрен синтез и от укрепване на европейската екосистема. То допълва и инициативата на „Хоризонт Европа“ за „Moonshot Fusion“, чиято цел е да се преодолеят предизвикателствата пред внедряването на енергия от термоядрен синтез в мрежата на ЕС.

Аргументи в подкрепа на препоръка 1.5 (други инвестиции в ядрена енергия)

2.14. Заради нарасналата нужда от сигурност на доставките и декарбонизация на енергийните системи ядрената енергия се превърна в по-привлекателен вариант за производство на енергия, докато изборът на енергийния микс на държавите членки зависи от самите тях. Заместването на изкопаемите горива с енергийни източници с нулеви и ниски въглеродни емисии е не само въпрос на производство на енергия, но е важно и за усилията за декарбонизация на различни индустрии и други потребители на енергия. За тази цел са необходими засилени инвестиции в разработването и внедряването на иновативни, безопасни и сигурни ядрени технологии и системи, както е посочено в становището на ЕИСК ([5]) по Съобщението на Комисията ([6]) относно примерна ядрена програма от 2025 г.

2.15. Малките и усъвършенстваните модулни реактори са примери за технологии с все по-голям потенциал. Малките модулни реактори (SMR) са признати като чисто и гъвкаво решение за производство на електроенергия и топлина за битови и промишлени приложения, включително производство на водород. Стратегическият план за действие на Европейския алианс за малки модулни реактори ([7]) има за цел внедряване на малки модулни реактори и подпомагане на промишлеността на ЕС да се разраства и да бъде конкурентоспособна в световен мащаб. Планът за действие ще бъде подкрепен с финансиране от ЕС, включително чрез програмата на Евратом. Той осигурява и основа за предстоящата Стратегия за малките модулни реактори (ММР) на Европейската комисия.

2.16. Тъй като технологиите за термоядрен синтез вече са в състояние да подкрепят климатичните цели на ЕС в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план, те заслужават по-голямо признание, като се увеличи размерът на финансирането, отпуснато за термоядрен синтез, и чрез осигуряване на коефициент за смекчаване на изменението на климата от 100 % съгласно Регламента за създаване на рамка за проследяване на бюджетните разходи и за изпълнението и на други хоризонтални правила за програмите и дейностите на Съюза. Иновативни действия, свързани с технологиите за термоядрен синтез (малки модулни реактори усъвършенствани модулни реактори, горивен цикъл и др.), също следва да бъдат допустими за „проекти за гигантски скок“ по програмата „Хоризонт Европа“.

2.17. Трябва да се насочат значителни усилия и в подобряване на безопасното управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво ([8]). Необходими са специфични усилия за развитие на ядрения горивен цикъл, като по този начин се отговори на геополитическите предизвикателства, свързани със сигурността на доставките на гориво и подобряването на екологичната безопасност. Предвид факта, че е важно да се осигури безопасно и защитено управление на радиоактивните отпадъци, е необходимо да се увеличи капацитетът на EURAD 2 (Европейска съвместна програма за управление на радиоактивни отпадъци), за да се реагира по-динамично на развиващите се нужди и промените в политиката в тази област с участието на гражданското общество.

2.18. Като цяло в Програмата трябва да се вземат предвид нуждите на целия жизнен цикъл на ядрените материали, технологии и инсталации, който обхваща доставките на суровини, производството, логистиката, извеждането от експлоатация и управлението на отпадъците. Необходими са и усъвършенствани решения за поддържане и осъвременяване на безопасната експлоатация на съществуващите централи.

2.19. Важно е също така да се признаят и да се обърне внимание на различните участници, които осъществяват дейност във веригите за създаване на стойност. Малките и средните предприятия например изпълняват ключова роля в много части от веригите за създаване на стойност, свързани с ядрените технологии. Те също така са активни в широк кръг от сектори.

Аргументи в подкрепа на препоръки 1.6 (несвързани с енергетиката видове употреба)

2.20. Следва да се обърне повече внимание на възможностите, които ядрената наука и технологии предлагат в много сектори, различни от производството на електроенергия, като например приложения на йонизиращо лъчение в здравеопазването, селското стопанство, сектора на космическото пространство и на промишлеността. Тези възможности са от значение и за държавите членки, които не използват ядрена енергия в своя енергиен микс.

2.21. В сектора на здравеопазването радиологичните и ядрените технологии са от особено голямо значение в борбата с рака на всички негови етапи, които включват откриване, диагностика, лечение и грижи. За да се отговори на нарастващото търсене на радиоизотопи в здравеопазването, трябва да се преодолеят няколко предизвикателства: високата зависимост от трети държави за някои ключови изходни материали, стареенето на експерименталните реактори и забавянията в плановете за изграждане на нови, както и липсата на хармонизирано прилагане на приложимите разпоредби, като например разпоредбите в областта на ядрената енергетика, фармацевтиката и транспорта, в целия ЕС.

([5]) ОВ C, C/2026/883, 27.2.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/883/oj.
([6]) COM(2025) 315 final.
([7]) Стратегическият план за действие на Европейския алианс за малки модулни реактори.
([8]) ОВ C, C/2025/110, 10.1.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/110/oj.

2.22. В това отношение е необходимо да се постигне осезаем напредък в прилагането на стратегическата програма за приложенията на йонизиращи лъчения в медицината (SAMIRA) и „Инициативата за европейски център за радиоизотопи“ (ERVI) във връзка с Европейския план за борба с рака, включително чрез приноса на ERVI за по-ефективно справяне със зависимостите и изграждане на капацитет за високопробен нискообогатен уран (HALEU) и стабилни изотопи в Европа ([9]).

2.23. Защитата на хората и околната среда трябва да се разглежда като междусекторен подход в рамките на Програмата както в свързаните, така и в несвързаните с енергетиката сфери. Въпреки че предотвратяването на рисковете за безопасността трябва да бъде приоритет, трябва да се отдели подходящо финансиране и за подобряване на подготвеността за извънредни ситуации, като например радиационни аварии. Също така е важно предотвратяването и подготовката за рискове за сигурността, причинени от незаконен транспорт и употреба на радиоактивни материали.

2.24. Предвид многостранната роля на ядрените технологии в икономиката и обществото е необходимо да се повиши осведомеността по ядрените въпроси и по целите и резултатите от Програмата чрез комуникация и взаимодействие с различни участници от гражданското общество, включително представители на предприятия, работници и гражданите като цяло.

Аргументи в подкрепа на препоръка 1.7 (умения и таланти)

2.25. Наличието на таланти от световна класа в ядрената област е предпоставка за ЕС да достигне и поддържа силна роля в световен мащаб. Това може да се постигне чрез образование от високо равнище заедно със среда на научни изследвания, където се насърчават високи постижения и се осигурява достъп до съвременна научноизследователска и технологична инфраструктура. Съвместният изследователски център (JRC) изпълнява ключова роля в това отношение.

2.26. Освен това успехът в ядрената област налага квалифицирани специалисти и работна сила за практически задачи — от инспектори и технологични работници за електроцентрали до медицински и здравен персонал. Следователно е от решаващо значение по Програмата да се отдели адекватно финансиране за насърчаване на развитието на умения и компетенции, които да допълват националните инвестиции в образование и обучение.

2.27. За постигане и поддържане на необходимата нагласа, умения и компетентности е необходимо, освен общо повишаване на осведомеността, интегриране на ядрените въпроси в образованието на всички нива, от началните училища до професионалното обучение и висшето образование, допълнени от развитието на специализирани умения, свързани с работата. Образованието по предмети от областта на НТИМ е една от основите за по-нататъшно развитие на уменията за всички.

2.28. Необходимо е също така да се насърчава привлекателността на професиите в областта на ядрената енергетика, особено за младите хора, както и да се насърчават жените да се присъединят към ядрената област. Според анализа на Международната агенция по енергетика ([10]) заплатите в ядрения сектор са втори по размер в енергийния сектор след сектора на нефта и газа. Делът на жените на ръководни позиции в ядрения сектор показва обещаващи тенденции и сега е над средния за икономиката процент от 25 %.

2.29. Засилването на сътрудничеството между държавите членки е необходимо, за да се допълнят националните усилия и да се генерират полезни взаимодействия и допълнителни ползи по отношение на талантите и уменията. Същото се отнася и за международното сътрудничество, включително сътрудничеството в областта на научните изследвания за повишаване на научните и технологични постижения и обмена на експертен опит в практическите операции. Наличието на висококачествена научноизследователска и иновационна инфраструктура и достъпът до тях са от ключово значение за подобряване на мобилността и създаването на мрежи на талантите.

Аргументи в подкрепа на препоръка 1.8 (опростяване)

2.30. Опростяването трябва да бъде всеобхватен подход, който се прилага към всички административни елементи на Програмата и всички етапи от процеса, от работните програми до процедурите за кандидатстване и възлагане. Мерките за опростяване следва да се прилагат предимно от гледна точка на бенефициерите, като се гарантира, че процедурите и работните програми са леснодостъпни и разбираеми за всички видове бенефициери, включително МСП ([11]).

([9]) ОВ C, C/2024/4661, 9.8.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4661/oj.
([10]) IEA, World Energy Employment 2025 (Международна агенция по енергетика, Заетост в енергетиката в световен план 2025 г.).
([11]) Вж. също ОВ C, C/2026/873, 27.2.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/873/oj.

2.31. Важно е също така да се гарантира, че структурата и управлението на Програмата са ясни и опростени, което също така помага на бенефициерите да се ориентират в процедурите. Освен това ясните и прозрачни правила за отпускане на средства и като цяло стимулиращото финансиране са от решаващо значение за потенциалните бенефициери, поради което е необходимо да се намери подходящ баланс между предвидимост и гъвкавост.

Аргументи в подкрепа на препоръка 1.9 (полезно взаимодействие)

2.32. В член 7 от проекта за регламент е предложено засилване на полезните взаимодействия между програмата на Евратом и други програми на ЕС, като е посочено, че по един проект може да бъде получено финансиране както от Евратом, така и от други европейски източници на финансиране. Горещо се приветства засиленото полезно взаимодействие между различните инструменти за финансиране — като например ЕФК, „Хоризонт Европа“ и други съответни фондове и програми на ЕС. Тъй като Програмата е свързана и с четирите политически прозореца на ЕФК — от прехода към чисти технологии и цифровия преход до въпросите, свързани със здравеопазването и космическото пространство, следва да се вземат предвид полезните взаимодействия и ползите по всички тези теми.

2.33. За да бъдат полезните взаимодействия жизнеспособни, финансирането трябва да се основава на подход, ориентиран към резултатите, като изцяло се прилага принципът на технологична неутралност.

3. ПРЕДЛОЖЕНИ ИЗМЕНЕНИЯ НА ЗАКОНОДАТЕЛНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

ИЗМЕНЕНИЕ 1

във връзка с препоръка 1.3

изменение на член 8, параграф 3, буква б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на ЕИСК
Член 8, параграф 3, буква б) да се ангажират с основана на правила отворена пазарна икономика, включваща честно и справедливо третиране на правата върху интелектуалната собственост и зачитане на правата на човека, която се подкрепя от демократични институции;	Член 8, параграф 3, буква б) да се ангажират с основана на правила отворена пазарна икономика, включваща честно и справедливо третиране на правата върху интелектуалната собственост и зачитане на правата на човека, която се подкрепя от демократични институции***, както и зачитане на принципите на международния мир и сигурност***;

Изложение на мотивите

Вж. параграф 2.11.

Изменение 2

във връзка с препоръка 1.5

допълнителна специфична цел в член 3, параграф 2, след 2б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на ЕИСК
	член 3, параграф 2, буква б, допълнителна буква ***да постигне напредък в научноизследователската и развойна дейност по иновативни и безопасни решения за енергия от термоядрен синтез, включително реакторни системи и целия цикъл на ядреното гориво;***

Изложение на мотивите

Вж. параграфи 2.14—2.19

Изменение 3

във връзка с препоръка 1.5

допълнителна специфична цел в приложението, след специфичните цели 2а) и 2б)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на ЕИСК
	Специфична цел 2б), допълнителна буква ***В допълнение към дейностите, свързани с енергията от термоядрен синтез, посочени в специфични цели 2в) и 2г) (безопасност и сигурност, управление на отпадъците, умения и компетентности)*** ***(i) подкрепа за разработването на технологии за производство на енергия на основата на термоядрен синтез, включително малки модулни реактори и усъвършенствани модулни реактори;*** ***(ii) да подкрепя разработването на горива от ново поколение и цели горивни цикли;*** ***(iii) да подобрява решенията за поддържане и осъвременяване на безопасната експлоатация на съществуващите електроцентрали;*** (iv) ***подкрепа за създаването на европейски екосистеми за разработване и приемане на иновативни решения за енергия от термоядрен синтез.***

Изложение на мотивите

Вж. параграфи 2.14—2.19.

ИЗМЕНЕНИЕ 4

във връзка с препоръка 1.7

изменение на параграф 2, буква г) в член 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на ЕИСК
Член 3, параграф 2, буква г) да развива, запазва и използва експертния опит и компетентността в ядрената област чрез образование и обучение и да подпомага достъпа до най-съвременни научноизследователски инфраструктури, като гарантира дългосрочната им устойчивост и високите им оперативни постижения; и	Член 3, параграф 2, буква г) да развива, запазва и използва експертния опит и компетентността в ядрената област чрез ***повишаване на осведомеността,*** образование ***на всички нива*** и обучение и да подпомага достъпа до най-съвременни научноизследователски инфраструктури, като гарантира дългосрочната им устойчивост и високите им оперативни постижения; и

Изложение на мотивите

Вж. параграфи 2.25—2.29.

Изменение 5

във връзка с препоръки 1.6 и 1.7

добавяне на нова подточка vi) към Специфична цел 2, буква г) в приложението

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на ЕИСК
	vi) ***повишаване на осведомеността по ядрените въпроси и Програмата чрез комуникация и взаимодействие с гражданското общество, включително представители на предприятия, работници и гражданите като цяло.***

Изложение на мотивите

Вж. параграфи 2.24 и 2.27.

Изменение 6

във връзка с препоръка 1.2

Добавяне на нов параграф към член 12 след параграф 2.

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на ЕИСК
	Нов параграф след член 12, параграф 2 ***Чрез дерогация от член 27 от Регламент [за създаване на Рамковата програма „Хоризонт Европа“] до 100 % от общите допустими разходи за действия по Програмата на Евратом могат да бъдат възстановени както за МСП, така и за други юридически лица с цел печалба на етапа на анализ на регулаторното въздействие.***

Изложение на мотивите

Вж. параграф 2.8.

Брюксел, 18 март 2026 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Séamus BOLAND

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЗАКОНОДАТЕЛЕН ОТПЕЧАТЪК

СПИСЪК НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ИНТЕРЕСИ, ОТ КОИТО ДОКЛАДЧИКЪТ Е ПОЛУЧИЛ ПРИНОС

Попълненият по-долу списък е изготвен изцяло на доброволен принцип в рамките на изключителната отговорност на докладчика. При изготвянето на становище TEN/864 „Програма за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода 2028—2032 г.“ докладчикът получи информация от следните представители на интереси:

Организации и/или самостоятелно заети физически лица

Newcleo

nuclearеurope

Orano

Urenco